

Õpetaja pädevused toimetulekuks erineva kultuuritausta ja erineva õppekeele oskusega õpilaste õpetamisel. Allikas: M. Soll, M.L. Palginõmm, Õppekeelest erineva emakeelega õpilane koolis. Narva, 2011.

- teadmised keele, sh võõrkeele omandamisest, kakskeelsusest;
- teadmised, kuidas toetada õpilase keeleoskuse arengut, sh ainetunnis, igapäevases suhtlemises;
- teadmised erinevatest kultuuridest ja kultuurierinevustest;
- teadmised mitmekesisuse erinevatest dimensioonidest (nt rahvus, sugu, erivajadused, kultuuriline taust) ja nende mõjust koolikeskkonnas;
- teadmised lõimitud aine- ja keeleõppest ning õpetamismeetoditest, mis toetavad võõrkeeles õppivaid õpilasi;
- oskused individuaalse õppekava koostamiseks;
- teadmised, missugused võimalused on seadusandlikult ja korralduslikult olemas erineva kultuurilise tausta ja ebapiisava õppekeele oskusega õpilase toetamiseks;
- erinevate õpistiilide tundmine, oskus erinevate õpistiilidega õpilasi teadmiste ja oskuste omandamisel toetada;
- oma hoiakute, väärtushinnangute, stereotüüpide, eelarvamuste ja nende mõju teadvustamine õppematerjalide valikule, õpilaste ja kolleegidega suhtlemisele, ootustele õpilaste suhtes;
- ühiskonnas levinud stereotüüpide teadvustamine;
- strateegiate ja meetodite valdamine, mis toetavad nn kultuurišokis olevaid õpilasi;
- valmisolek ja avatus erinevate nähtuste, sündmuste jne nägemiseks erinevatest vaatepunktidest (multiperspektiivsus);
- oma tegevuse tõhususe refl ekteerimine ja hindamine (sh õpieesmärkide püstitamine ja nende saavutamine, õppemeetodite sobivus jne);
- koolis ja klassis avatud ja erinevusi tunnustava keskkonna kujundamine;
- oskus valida õppematerjale, õpetamismeetodeid vastavalt õpilaste õppimisvajadustele;
- oskus valida ja kohandada õppematerjale õpilase keeleoskuse tasemele;
- oskus koostada õpieesmärgile vastavaid ja õpilase keeleoskuse tasemele kohaseid hindamisvahendeid;
- oskus valida õppematerjale, mille kaudu väärtustada erinevaid emakeeli, kultuure.

Õpetaja pädevused toimetulekuks mitmekultuurilises klassiruumis. Allikas: Council of Europe (2010) Policies and practices for teaching sociocultural diversity, Strasbourg.

Teadmised ja arusaamine	Suhtlemine ja suhted	Juhtimine ja õpetamine
Pädevus 1 Teadmised ja arusaamine sotsiaal-kultuurilise mitmekesisuse poliitilisest, juriidilisest ja struktuurset kontekstist	Pädevus 7 Positiivse suhtlemise algatamine ja alal hoidmine erineva sotsiaal-kultuurilise taustaga õpilaste, vanemate ja kolleegidega	Pädevus 13 Sotsiaal-kultuurilise mitmekesisuse käsitlemine õppekavas
Pädevus 2 Teadmised rahvusvahelistest raamistikest ja arusaamine peamistest põhimõtetest, mis on seotud sotsiaal-kultuurilise mitmekesisusega	Pädevus 8 Koolis kasutatava(te) keel(t)e kommunikatiivsete ja kultuuriliste aspektide tunnustamine ja neile reageerimine	Pädevus 14 Osalemise, kaasava ja turvalise iseõppimise keskkonna loomine
Pädevus 3 Teadmised mitmekesisuse erinevatest dimensioonidest, nt rahvus, sugu, erivajadused ja arusaamine nende mõjust koolikeskkonnas	Pädevus 9 Avatuse ja austuse loomine kooli kogukonnas	Pädevus 15 Õpetamismeetodite valimine ja muutmine vastavalt õpilaste õpistiilile
Pädevus 4 Teadmised pedagoogiliste lähenemisviiside, meetodite ja materjalide valikust mitmekesisuse käsitlemiseks	Pädevus 10 Kõikide õpilaste motiveerimine ja ergutamine tegelema õppimisega üksinda ja koostöös teistega	Pädevus 16 Mitmekesisuse kriitiline hindamine õppematerjalides, nt õpikutes, videotes, meedias
Pädevus 5 Erinevate sotsiaal-kultuuriliste aspektide uurimise oskused	Pädevus 11 Kõikide vanemate kaasamine koolitegevusse ja kollektiivsesse otsustamisse	Pädevus 17 Kultuuriliselt tundlike lähenemisviiside kasutamine tagasisides ja hindamises
Pädevus 6 Pidev refleksioon enda identiteedi üle	Pädevus 12 Konfliktide ja vägivalda käsitlemine, et vältida tõrjutust ja ebaedukust koolis	Pädevus 18 Süsteemiline mõtisklemine enda praktika üle ja selle mõju hindamine

Kas Eesti on valmis? Hinda palun iga väidet

Nr.	Väide	Hinnang
1.	Eesti meedias kajastatakse mitmekesisust üldjuhul positiivses võtmes	
2.	Eesti haridusõigus reguleerib kõiki olulisi mitmekesisusega seotud aspekte	
3.	Põhikooli ja gümnaasiumi õppekava üldosad peegeldavad multikultuurilisi väärtusi	
4.	Minu õpetatava valdkonna ainekava (d) peegeldab multikultuurilisi väärtusi	
5.	Õpikud, töövihikud jm õppematerjalid väärtustavad mitmekultuurilisust	
6.	Koolikultuur ja -juhtimine minu kollektiivis on erisusi toetav	
7.	Minu koolis on loodud tingimused ja olemas tugisüsteemid rahvusvähemuste või uusimmigrantide kohanemise toetmiseks	
8.	Minu ettevalmistus töötamiseks mitmekultuurilise õpilaskonnaga on piisav	